

บทที่ 15

พื้นที่วัฒนธรรมดนตรีอำเภอหนองบัว

15.1 พื้นที่ทางกายภาพอำเภอหนองบัว

อำเภอหนองบัว เดิมเป็นกิ่งอำเภอขึ้นกับอำเภอชุมแสง ตั้งที่ว่าการที่ตำบลหนองกลับ ได้ยกฐานะเป็นอำเภอหนองบัว เมื่อปี พ.ศ. 2499 ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2520 ได้รับเงินงบประมาณสร้างที่ว่าการอำเภอหนองบัว เป็นตึก 2 ชั้น ในวงเงิน 1 ล้านบาท ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ (นายเดชชาติ วงศ์โกมลเชษฐ) ได้ทำพิธีเปิดป้ายที่ว่าการอำเภอ เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2521 เป็นต้นมา

สภาพภูมิศาสตร์

ที่ว่าการอำเภอหนองบัว ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาลหนองบัว มีพื้นที่ 978 ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต อำเภอหนองบัว มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอ และจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับกิ่งอำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นเทือกเขาพื้นที่ส่วนมากทำไร่ ลาดต่ำลงไปทางทิศตะวันตก และทิศตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งราบลุ่มเหมาะในการทำนา ในปีการทํานานี้ราษฎรได้รับผลดี

ลําน้ำที่สำคัญ

ท้องที่อำเภอหนองบัว ไม่มีลําน้ำ ลำคลอง และแหล่งที่จะเก็บกักน้ำ จึงเป็นปัญหาในการประกอบอาชีพการเกษตร ในฤดูแล้งแม้แต่น้ำบริเวณที่แทบจะไม่มีพอใช้กับจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้น

ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่

ป่าไม้ มีเนื้อที่ประมาณ 55 ไร่

แร่ยิบซัม ในท้องที่ตำบลทุ่งทอง

หินแกรนิต ในท้องที่ตำบลหนองกลับ

15.2 วัฒนธรรมดนตรีอำเภอหนองบัว

จากการสำรวจวัฒนธรรมดนตรีของอำเภอหนองบัว พบวัฒนธรรมดนตรีหลายๆ ประเภท ดังนี้

วัฒนธรรมดนตรีประเภทแตรว

จากการสำรวจพบศิลปินและวงดนตรี ดังนี้

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
แตรว	เลขที่ 123 ม.8 ต.หนองกลับ อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์	นายเทียง คำชม

ตารางที่ 15.2.1 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทแตรว
ของนายเทียง คำชม

ชื่อ นายเทียง นามสกุล คำชม อายุ 53 ปี ศิลปินประเภท แตรว
ที่อยู่ เลขที่ 123 หมู่ 8 ตำบลหนองกลับ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ 087-8426583

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 8 ปี

รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก อาจารย์ ริม บ้านเนินน้ำเย็น

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
แตงว	เลขที่ 89/2 หมู่ 7 ต.หนองบัว อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์	นายเที่ยง โอภาศรี

ตารางที่ 15.2.2 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทแตงว
ของนายเที่ยง โอภาศรี

ชื่อ นายเที่ยง นามสกุล โอภาศรี อายุ 50 ปี ศิลปินประเภท แตงว
ที่อยู่ เลขที่ 89/2 หมู่ 7 ตำบลหนองบัว อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ 087-8474785

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 8 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก ลุงทราย นุ่มสกุล

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
แตรวง	เลขที่ 239/6 ม. 7 ต.หนองบัว อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์	นายทราย นุ่มสกุล

ตารางที่ 15.2.3 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทแตรวง
ของนายทราย นุ่มสกุล

ชื่อ นายทราย นามสกุล นุ่มสกุล อายุ 64 ปี ศิลปินประเภท แตรวง
ที่อยู่ เลขที่ 239/6 หมู่ 7 ตำบลหนองบัว อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ -

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 2 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก นายสม

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
แตรวง	เลขที่ 232/10 ม. 3 ต.หนองบัว อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์	นายไพศาล โพธิ์นาค

ตารางที่ 15.2.4 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทแตรวง
ของนายไพศาล โพธิ์นาค

ชื่อ นายไพศาล นามสกุล โพธิ์นาค อายุ 35 ปี ศิลปินประเภท แตรวง
ที่อยู่ เลขที่ 232/10 หมู่ 3 ตำบลหนองบัว อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ -

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 10 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก จบจากหลักสูตรของสยาม

วัฒนธรรมดนตรีประเภทกลองยาว

จากการสำรวจพบศิลปินและวงดนตรี ดังนี้

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
กลองยาว	เลขที่ 6/5 ม. 1 ต.หนองบัว อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์	นายต่อม บุญจิตร

ตารางที่ 15.2.5 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทกลองยาว ของนายต่อม บุญจิตร

ชื่อ นายต่อม นามสกุล บุญจิตร อายุ 80 ปี ศิลปินประเภท กลองยาว
ที่อยู่ เลขที่ 6/5 หมู่ 1 ตำบลหนองบัว อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ -

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 67 ปี

รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก ครูวันชัย

วัฒนธรรมดนตรีประเภทวงดนตรี

จากการสำรวจพบศิลปินและวงดนตรี ดังนี้

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
แตรวง “เพชรรุ่ง”	เลขที่ 173/3 ม. 1 ต.วังบ่อ อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์	นายรุ่ง เอี่ยมเป้า

ตารางที่ 15.2.6 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทแตรวง ของนายรุ่ง เอี่ยมเป้า

ชื่อ นายรุ่ง นามสกุล เอี่ยมเป้า อายุ 49 ปี ศิลปินประเภท แตรวง
ที่อยู่ เลขที่ 179/3 หมู่ 1 (บ้านเขานางตัวม) ตำบลวังบ่อ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ 084-8158289
มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 8 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก เพื่อน และฝึกฝนด้วยตนเอง

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
วงดนตรี “อิเล็กทรอนิกส์” “ยูวดีคอมโบ้”	เลขที่ 331 ม. 1 ต.วังบ่อ อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์	นายนนท์ อยู่ศรี

ตารางที่ 15.2.7 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทวงดนตรี “อิเล็กทรอนิกส์”
ของนายนนท์ อยู่ศรี

ชื่อ นายนนท์ นามสกุล อยู่ศรี อายุ 49 ปี ศิลปินประเภท วงดนตรี “อิเล็กทรอนิกส์”
ที่อยู่ เลขที่ 331 หมู่ 1 (บ้านเขานางตัวม) ตำบลวังบ่อ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ -

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 6 ปี

รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก บิดา

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
วงดนตรี “อิเล็กทรอนิกส์” “เสียงสวรรค์”	เลขที่ 37 ม. 6 ต.วังบ่อ อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์	นายกำพล สีมพู

ตารางที่ 15.2.8 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทวงดนตรี “อิเล็กทรอนิกส์”
ของนายกำพล สีมพู

ชื่อ นายกำพล นามสกุล สีมพู อายุ 50 ปี ศิลปินประเภท วงดนตรี “อิเล็กทรอนิกส์”
ที่อยู่ เลขที่ 37 หมู่ 6 (บ้านโคกสะอาด) ตำบลวังบ่อ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ 084-8177694
มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 37 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก บิดา

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
วงดนตรีไทย “เป็พาทย์” “ลุงข้าว”	เลขที่ 48/77 ม. 6 ต.วังบ่อ อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์	นายข้าว คงเพชรศักดิ์

ตารางที่ 15.2.9 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทวงดนตรีไทย “เป็พาทย์”
ของนายข้าว คงเพชรศักดิ์

ชื่อ นายข้าว นามสกุล คงเพชรศักดิ์ อายุ 71 ปี ศิลปินประเภท วงดนตรีไทย “เป็พาทย์”
ที่อยู่ เลขที่ 48/77 หมู่ 6 (บ้านหนองถั่วแปลบ) ตำบลวังบ่อ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ 083-2199716
มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 51 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก เคยอยู่ในวงลิเก

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
วงดนตรี “อิเล็กทรอนิกส์” “ตุ๊กตา”	เลขที่ 2/1 ม. 11 ต.วังป๋อ อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์	นายฉลอง ตั้งจิวิ

**ตารางที่ 15.2.10 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทวงดนตรี “อิเล็กทรอนิกส์”
ของนายฉลอง ตั้งจิวิ**

ชื่อ นายฉลอง นามสกุล ตั้งจิวิ อายุ 57 ปี ศิลปินประเภท วงดนตรี “อิเล็กทรอนิกส์”
ที่อยู่ เลขที่ 2/1 หมู่ 11 (บ้านหนองพุ่มไก่อ) ตำบลวังป๋อ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ 089-5630679

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 38 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก ฝึกฝนในหมู่บ้าน และฝึกด้วยตนเอง

15.3 แผนที่วัฒนธรรมดนตรีอำเภอหนองบัว

จากการสำรวจข้อมูลวัฒนธรรมดนตรีอำเภอหนองบัวสามารถจัดทำแผนที่ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 15.3.1 แสดงแผนที่วัฒนธรรมดนตรี อำเภอหนองบัว